

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

7 aprilie 2016(*)

„Trimitere preliminară – Uniunea vamală și Tariful vamal comun – Codul vamal comunitar – Preferințe tarifare – Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 – Articolul 74 alineatul (1) – Produse originare dintr-o țară beneficiară – Transport – Loturi compuse dintr-un amestec de ulei brut din sămburi de palmier provenit din mai multe țări beneficiare ale aceluiași tratament preferențial”

În cauza C-294/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Finanzgericht Hamburg (Tribunalul Fiscal din Hamburg, Germania), prin decizia din 8 mai 2014, primită de Curte la 16 iunie 2014, în procedura

ADM Hamburg AG

împotriva

Hauptzollamt Hamburg-Stadt,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul L. Bay Larsen (raportor), președintele Camerei a treia, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, domnii J. Malenovský și M. Safjan și doamnele A. Prechal și K. Jürimäe, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: domnul V. Tourrès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 iunie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru ADM Hamburg AG, de H.-J. Prieß și de R. Stein, Rechtsanwälte;
- pentru Hauptzollamt Hamburg-Stadt, de J. Thaler, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de L. Groenfeldt și de B.-R. Killmann, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 septembrie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 74 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1063/2010 al Comisiei din 18 noiembrie 2010 (JO L 307, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul nr.

2454/93”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între ADM Hamburg AG (denumită în continuare „ADM Hamburg”), pe de o parte, și Hauptzollamt Hamburg-Stadt (Biroul vamal principal al oraşului Hamburg, denumit în continuare „biroul vamal”), pe de altă parte, cu privire la legalitatea unui aviz de impunere a unor taxe la import referitoare la loturi de ulei brut din sâmburi de palmier.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 2454/93

3 Articolul 72 din Regulamentul nr. 2454/93 prevede:

„Următoarele produse sunt considerate ca fiind originare dintr-o țară beneficiară:

- (a) produsele obținute integral în țara respectivă în sensul articolului 75;
- b) produsele obținute în țara respectivă care conțin materiale ce nu au fost obținute integral acolo, cu condiția ca aceste materiale să fi fost supuse unor prelucrări sau transformări suficiente în sensul articolului 76.”

4 Articolul 74 din acest regulament prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Produsele declarate în vederea punerii în liberă circulație în Uniunea Europeană sunt aceleași cu cele exportate din țara beneficiară din care se consideră că sunt originare. Ele nu trebuie să fi fost supuse niciunei modificări, transformări sau oricărei alte operațiuni în afara celor necesare păstrării lor în stare bună, înainte de a fi declarate în vederea punerii în liberă circulație. Este permisă depozitarea produselor sau a loturilor expediate și divizarea loturilor, cu condiția să fie efectuate sub responsabilitatea exportatorului sau a unui deținător ulterior al mărfurilor, iar produsele să rămână sub supraveghere vamală în țara sau Țările de tranziție.

(2) Dispozițiile alineatului (1) se consideră respectate, cu excepția cazurilor în care autoritățile vamale au motive să creadă contrariul; în astfel de cazuri, autoritățile vamale pot solicita declarantului să facă dovada respectării acelor dispoziții, sub orice formă, inclusiv prin documente de transport contractuale precum conosamentele sau prin dovezi faptice sau concrete bazate pe marcarea sau numerotarea ambalajelor ori prin orice alte dovezi legate de mărfurile în sine.”

5 Articolul 97I alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„(1) Certificatele de origine tip A, al căror model este prezentat în anexa 17, se emit pe baza unei cereri scrise prezentate de exportator sau de reprezentantul autorizat al acestuia, însoțită de orice alte documente justificative, pentru a dovedi că produsele pentru export îndeplinesc condițiile necesare în vederea emiterii unui certificat de origine tip A.

(2) Certificatul se pune la dispoziția exportatorului imediat după efectuarea sau asigurarea exportului. Cu toate acestea, certificatul de origine tip A poate fi emis în mod excepțional după exportul produselor la care se referă dacă:

- (a) nu a fost emis în momentul exportului ca urmare a unor erori, a unor omisiuni involuntare sau a unor circumstanțe speciale sau

(b) s-a dovedit autorităților guvernamentale competente că certificatul de origine tip A a fost emis, dar nu a fost acceptat la import din motive tehnice.”

6 Potrivit articolului 97 alineatul (1) din același regulament:

„Certificatele de origine tip A sau declarațiile pe factură sunt prezentate autorităților vamale ale statelor membre importatoare în conformitate cu procedurile privind declarația vamală.”

Regulamentul (CE) nr. 732/2008

7 Considerentele (6) și (9) ale Regulamentului (CE) nr. 732/2008 al Consiliului din 22 iulie 2008 de aplicare a unui sistem de preferințe tarifare generalizate pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2009 și 31 decembrie 2011 și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 552/97 și (CE) nr. 1933/2006 și a Regulamentelor (CE) nr. 1100/2006 și (CE) nr. 964/2007 ale Comisiei (JO L 211, p. 1) au următorul cuprins:

„(6) Regimul general ar trebui să se acorde tuturor țărilor beneficiare care nu sunt clasificate de Banca Mondială ca țări cu venit ridicat și ale căror exporturi nu sunt suficient de diversificate.

[...]

(9) Aceste preferințe ar trebui să fie destinate să încurajeze creșterea economică și, astfel, să răspundă pozitiv cerințelor unei dezvoltări durabile. În cadrul acestui regim, tarifele *ad valorem* ar trebui suspendate, în consecință, pentru țările beneficiare în cauză, precum și taxele specifice (cu excepția cazului în care acestea sunt combinate cu o taxă vamală *ad valorem*).”

8 Articolul 5 alineatele (1) și (2) din acest regulament prevede:

„(1) Preferințele tarifare prevăzute se aplică importurilor de produse care intră sub incidența regimului acordat țărilor beneficiare din care sunt originare produsele.

(2) În sensul regimurilor prevăzute la articolul 1 alineatul (2), regulile de origine, în ceea ce privește definiția noțiunii de produse originare, precum și procedurile și metodele de cooperare administrative aferente sunt cele prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2454/93.”

Regulamentul nr. 1063/2010

9 Regulamentul nr. 1063/2010 a reformulat dispozițiile Regulamentului nr. 2454/93 care prezintă relevanță în litigiul principal.

10 Considerentele (3) și (16) ale Regulamentului nr. 1063/2010 au următorul cuprins:

„(3) În contextul Agendei de dezvoltare Doha s-a recunoscut necesitatea de a asigura o mai bună integrare a țărilor în curs de dezvoltare în economia mondială, în special prin facilitarea accesului la piețele țărilor dezvoltate.

În acest scop, regulile de origine preferențiale trebuie să devină mai simple și, dacă este cazul, mai puțin stricte, astfel încât produsele originare din țările beneficiare să poată profita cu adevărat de preferințele acordate.

[...]

(16) [...]

Regulile actuale impun furnizarea dovezii transportului direct c?tre Uniunea European?, dovad? deseori greu de ob?inut. Din cauza acestei cerin?e, unele produse care erau ?nso?ite de o dovad? a originii corespunz?toare nu puteau beneficia de fapt de tratamentul preferen?ial. Prin urmare, este necesar s? se prevad? o nou? regul?, mai simpl? ?i mai flexibil?, care s? urm?reasc? ?n principal c? m?rfurile prezentate la vam? pe declara?ia de punere ?n liber? circula?ie ?n Uniunea European? sunt acelea?i cu cele care au p?r?sit ?ara exportatoare beneficiar? ?i nu au suferit nicio modificare sau transformare ?n cursul transportului.”

Litigiul principal ?i ?ntrebarea preliminar?

11 La data de 11 august 2011, ADM Hamburg a importat ?n Germania mai multe loturi de ulei brut din sâmburi de palmier din Columbia, Panama, Costa Rica ?i Ecuador, ?n vederea punerii lor ?n liber? circula?ie ?n Uniune. Aceste patru ??ri, care au calitatea de ??ri ?n curs de dezvoltare, beneficiare ale sistemului generalizat de preferin?e acordat de Uniune ?n cadrul sistemului s?u de preferin?e tarifare generalizate instituit prin Regulamentul nr. 732/2008 (denumite ?n continuare „??ri SGP”), au emis certificate de origine tip A ?n leg?tur? cu aceste diverse loturi.

12 ?n cursul transportului c?tre Uniune, uleiul din sâmburi de palmier a fost ?nc?rcat ?n diferite cisterne ale unei nave de transport. ?n trei dintre aceste cisterne au fost ?nc?rcate ?i transportate separat loturi provenite din trei dintre ??rile SGP ?n discu?ie ?n litigiul principal. ?n a patra cistern?, ADM Hamburg a amestecat ulei din diferitele loturi provenite din fiecare dintre cele patru ??ri SGP ?n discu?ie ?n litigiul principal.

13 ?n momentul c?nd marfa a ajuns ?n Germania, ADM Hamburg a prezentat certificatele de origine tip A solicit?nd, pentru ?ntreaga ?nc?rc?tur? de ulei din sâmburi de palmier a navei, aplicarea unui regim preferen?ial de taxe la import ?n temeiul sistemului de preferin?e tarifare generalizate.

14 Prin avizul din 8 decembrie 2011, biroul vamal a stabilit taxele la import f?r? a acorda tratamentul preferen?ial pentru partea de livrare format? din amestecul de uleiuri ?i stocat? ?n a patra cistern? ?i a decis s? impun? pentru aceasta din urm? taxe la import calculate ?n cot? integral?.

15 Ca urmare a respingerii reclama?iei sale administrative, ADM Hamburg a formulat ac?iune la Finanzgericht Hamburg (Tribunalul Fiscal din Hamburg), prin care a solicitat anularea avizului de impunere a taxelor la import din 8 decembrie 2011.

16 ?n sus?inerea ac?iunii, ADM Hamburg invoc? ?n special faptul c? stocarea comun? a uleiurilor ?n vederea transport?rii lor este neutr? din punctul de vedere al originii, ?n timp ce biroul vamal apreciaz? c? tratamentul tarifar preferen?ial nu poate fi acordat dec?t produselor pentru care se demonstreaz? c? nu au fost efectuate modific?ri, ceea ce nu ar fi cazul ?n spe??.

17 ?n aceste ?mprejur?ri, Finanzgericht Hamburg (Tribunalul Fiscal din Hamburg) a hot?rât s? suspende judecarea cauzei ?i s? adreseze Cur?ii urm?toarea ?ntrebare preliminar?:

„Condi?ia material? prev?zută la articolul 74 alineatul (1) prima teză din [Regulamentul nr. 2454/93], potrivit c?ruia produsele declarate ?n vederea punerii ?n liber? circula?ie ?n Uniunea European? trebuie s? fie acelea?i cu cele exportate din ?ara beneficiar? din care se consider? c? sunt originare, este ?ndeplinit? ?ntr-un caz cum este cel din cauza principal?, atunci c?nd mai multe loturi de ulei brut din sâmburi de palmier provenite din ??ri exportatoare diferite, beneficiare ale sistemului generalizat de preferin?e tarifare, considerate ca fiind originare din acestea, nu au fost separate fizic la exportul ?i la importul ?n Uniunea European?, ci au fost ?nc?rcate la export ?n

acelea?i cistern? a navei de transport ?i au fost importate în Uniunea European? amestecate, putându?se exclude ad?ugarea în cistern? a altor produse – în special produse care nu beneficiaz? de sistemul preferen?ial – pe durata transportului ?i pân? la punerea lor în liber? circula?ie?”

Cu privire la întrebarea preliminar?

18 Prin intermediul întreb?rii formulate, instan?a de trimitere solicit?, în esen??, s? se stabileasc? dac? articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93 trebuie interpretat în sensul c?, într?o situa?ie precum cea în discu?ie în litigiul principal, în care au fost prezentate certificate de origine valabile, originea preferen?ial?, în sensul sistemului de preferin?e tarifare generalizate instituit prin Regulamentul nr. 732/2008, a unor loturi de ulei brut din sâmburi de palmier poate fi recunoscut? chiar ?i atunci când m?rfurile au fost amestecate în cisterna unei nave pe parcursul transportului c?tre Uniune, în condi?ii care exclud posibilitatea de a ad?uga în această cistern? alte produse, în special produse care nu beneficiaz? de niciun regim preferen?ial.

19 Articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93 impune printre altele, pe de o parte, ca produsele declarate în vederea punerii în liber? circula?ie în Uniune s? fie acelea?i cu cele exportate din ?ara beneficiar? din care se consider? c? sunt originare ?i, pe de alt? parte, ca ele s? nu fi fost supuse niciunei modific?ri, transform?ri sau oric?rei alte opera?iuni în afara celor necesare p?str?rii lor în stare bun?, înainte de a fi declarate în vederea punerii în liber? circula?ie.

20 În această privin??, este important de subliniat c? din decizia de trimitere rezult? c? produsele în discu?ie în litigiul principal sunt complet interschimbabile ?i au acelea?i caracteristici. În consecin??, amestecarea acestor produse intervenit? cu ocazia transport?rii acestora nu altereaz? con?inutul lor.

21 În plus, este cert c? loturile de ulei brut din sâmburi de palmier în discu?ie în litigiul principal beneficiau fiecare de un certificat de origine preferen?ial? valabil. Prin urmare, aceste loturi sunt, în principiu, supuse aceluia?i regim tarifar.

22 Pe de alt? parte, din constat?rile efectuate de instan?a de trimitere rezult? c? este exclus? posibilitatea ca alte produse, supuse unui regim tarifar diferit, s? fi fost ad?ugate în a patra cistern? a navei de transport, în amestecul de uleiuri provenite din diferitele loturi exportate din fiecare dintre cele patru ??ri SGP în cauz?.

23 În consecin??, împrejurarea c? produse cu caracteristici precum cele ale loturilor de ulei brut din sâmburi de palmier în discu?ie în litigiul principal au fost amestecate într?o cistern? a navei cu ocazia transport?rii c?tre Uniune nu poate însemna, în sine, c? aceste produse nu sunt cele care au fost exportate din ??rile beneficiare din care se consider? c? sunt originare.

24 Cu toate acestea, pentru a determina dac? cerin?ele impuse la articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93 sunt îndeplinite, trebuie s? se stabileasc? dac? amestecul de produse care au caracteristici precum cele ale loturilor de ulei brut din sâmburi de palmier în discu?ie în litigiul principal constituie o modificare, o transformare sau o alt? opera?iune în sensul acestei dispozi?ii.

25 În această privin??, este necesar s? se constate c? simpla lectur? a celei de a doua teze a acestei dispozi?ii nu permite stabilirea cu certitudine a sensului termenilor „modificare”, „transformare” ?i „opera?iune”.

26 În plus, trebuie să se constate că Regulamentul nr. 2454/93 nu conține o definiție a acestor termeni.

27 Or, trebuie amintit că, atunci când termenii unei dispoziții din dreptul Uniunii nu sunt suficient de clari, trebuie să se țină seama de contextul din care face parte această dispoziție, precum și de obiectivele urmărite de aceasta (Hotărârea PPG și SNF/ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, punctul 34 și jurisprudența citată).

28 Astfel cum a subliniat avocatul general la punctele 24 și 25 din concluzii, articolul 74 din Regulamentul nr. 2454/93 este inclus în capitolul 2 din titlul IV din partea I din acest regulament, care se referă la originea preferențială. Mai precis, dispoziția respectivă constituie o parte a subsecțiunii 2 din secțiunea 1, care se referă la definirea conceptului „produse originare”, și anume produse provenite dintr-o țară SGP.

29 Prin urmare, raportat la modul de redactare și la contextul acestei dispoziții, este necesar să se aprecieze că ea are în principal ca obiect să contribuie la garantarea faptului că produsele declarate în vederea punerii în liberă circulație sunt într-adevăr produse originare dintr-o țară SGP, iar nu dintr-o țară terță.

30 În aceste condiții, realizarea, cu ocazia transportării, a unui amestec de mai multe produse originare din țări SGP, care nu alterează conținutul acestor produse și care nu creează vreo incertitudine în ceea ce privește originea lor, nu poate fi calificat drept modificare, transformare sau altă operațiune care să nu permită recunoașterea originii acestor produse în cadrul stabilit, printre altele, de articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93.

31 În plus, din considerentele (3) și (16) ale Regulamentului nr. 1063/2010 rezultă că reforma sistemului generalizat de preferințe efectuat prin acest regulament urmărește ca regulile de origine preferențiale să devină mai simple și, dacă este cazul, mai puțin stricte, astfel încât produsele originare din țările beneficiare să poată profita cu adevărat de preferințele acordate.

32 Referitor îndeosebi la articolul 74 din Regulamentul nr. 2454/93, rezultă din considerentul (16) al Regulamentului nr. 1063/2010 că acesta din urmă vizează să instituie, în Regulamentul nr. 2454/93, o nouă regulă, mai simplă și mai flexibilă, care să înlocuiască regula anterioară a cărei aplicare avea drept consecință faptul că unele produse care erau însoțite de o dovadă a originii corespunzătoare nu puteau beneficia de fapt de regim tarifar preferențial.

33 Pe de altă parte, astfel cum se menționează în considerentul (9) al Regulamentului nr. 732/2008, obiectivul regimurilor preferențiale precum sistemul de preferințe tarifare generalizate instituit prin acest regulament este de a încuraja creșterea economică și de a răspunde pozitiv cerințelor unei dezvoltări durabile.

34 În aceste condiții, articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93 nu poate fi interpretat în sensul că exclude recunoașterea originii unor produse precum cele în discuție în litigiul principal pentru simplul motiv că ele au făcut obiectul unui amestec între ele, în condițiile în care realizarea acestui amestec nu a împiedicat autoritățile competente să se asigure că produsele exportate erau toate originare dintr-o țară SGP.

35 Având în vedere toate considerațiile care preced, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată de articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93 trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care au fost prezentate certificate de origine valabile, originea preferențială, în sensul sistemului de preferințe tarifare generalizate instituit prin Regulamentul nr. 732/2008, a unor loturi de ulei brut din sămburi de

palmier poate fi recunoscut? chiar și atunci când mărfurile au fost amestecate în cisterna unei nave pe parcursul transportului către Uniune, în condiții care exclud posibilitatea de a adăuga în această cisternă alte produse, în special produse care nu beneficiază de niciun regim preferențial.

Cu privire la cheltuielile de judecată

36 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1063/2010 al Comisiei din 18 noiembrie 2010, trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care au fost prezentate certificate de origine valabile, originea preferențială, în sensul sistemului de preferințe tarifare generalizate instituit prin Regulamentul (CE) nr. 732/2008 al Consiliului din 22 iulie 2008 de aplicare a unui sistem de preferințe tarifare generalizate pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2009 și 31 decembrie 2011 și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 552/97 și (CE) nr. 1933/2006 și a Regulamentelor (CE) nr. 1100/2006 și (CE) nr. 964/2007 ale Comisiei, a unor loturi de ulei brut din sămburi de palmier poate fi recunoscută chiar și atunci când aceste mărfuri au fost amestecate în cisterna unei nave pe parcursul transportului către Uniunea Europeană, în condiții care exclud posibilitatea de a adăuga în această cisternă alte produse, în special produse care nu beneficiază de niciun regim preferențial.

Semnături

* Limba de procedură: germana.